

AFRIKA

LEGA AFRIKE

- Po površini je trikrat večja od evrope
- Razteza se od Sredozemskega morja na severu, do južnih delov Atlantskega oceana in Indijskega oceana na jugu
- Z vseh strani ga obdajajo oceani in morja, le na skrajnem severovzhodu se v ozkem pasu kopnega ob Sueškem prekopu spaja z Azijo
- Sueški prekop in Rdeče morje ločujeta Azijo od Afrike
- Sredozemsko morje pa ločuje Afriko od Evrope

SAHARA

- je največja puščava na svetu, ki se razteza od Atlantskega oceana na zahodu, do Rdečega morja na vzhodu
- je pusta kamnita pokrajina z redkimi šopi trave
- podnevi je vroče, ponoči pa mrzlo
- Deli Afriko na
 1. Sredozemski severni del afrike, kjer prevladuje svetlopolto prebivalstvo
 2. Na **podсахarsko afriko**, to je območje južno od Sahare, kjer večinoma prevladuje temnopolto prebivalstvo

ZNAČILNOSTI AFRIKE

- Je večinoma tropska celina, samo skrajni severni in južni del Afrike, segata še v subtropski pas
- Večinoma površine sestavljajo **uravnane planote** in **vmesne kotline**
- Na severozahodu se nahaja mladonagubano gorovje **Atlas**, kjer se nahaja tudi najvišji vrh Afrike – KLIMANDŽARO (5859 M). Segata od Maroka na zahodu preko Alčirije do Tunizije na Vzhodu
- Za velik del Afrike je značilno, da se kmalu za obalnim pasom začne strmo dvigati robno gorovje, kateri se nato polagoma spiščla v notranjost. Najbolj poznano je **Zmajevo gorovje**

VMESNE KOTLINE

- so nastale tako, a se je njihovo obrobje dvigalo, dno pa ugrezalo. Zasute so z različnimi rečnimi vetrnimi nanosi
- Največja kotlina je **Kongova kotlina**, ob njej pa leži še **Čadska kotlina**

TEKTONIKA je veda o premikanju tektonskih plošč

PODNEBNE ZNAČILNOSTI AFRIKE

EKVATORIALNO PODNEBJE

- Nahaj se v tropskem pasu ob Ekvatorju, kjer so temperature vedno visoke
- Zanj je značilno, da je podnebje zaradi pogostih padavin stalno vroče in hkrati stalno vlažno
- Ob tem podnebjju se segreti tokom dneva vroč zrak naglo dviguje, ter nato v višjih plasteh ohlaja. Posledica tega je **zgostitev** ali **kondenzacija vlage v zraku**. S tem nastajajo oblaki in nenehne popoldanske padavine.

ZENIT je točka na nebu, ki je navpično nad nami

SAVANJSKO PODNEBJE

- Nahaja se na območju med ekvatorjem in severnim oz južnim povratnikom
- Zanj je značilno podnebje, kjer se izmenjujeta deževno in sušno obdobje
- Ko se sonce čez leto premika proti povratnikoma in nazaj proti Ekvatorju, se s tem tudi lega sonca na površino – ZENIT spreminja. Tako se dvakrat na leto v teh krajih zgodi sušno in dvakrat na leto deževno obdobje.

PASAT je vroč in suh veter, iz puščavskega in polpuščavskega pasu, ki pri tleh piha od povratnika nazaj proti Ekvatorju

SREDOZEMSKO PODNEBJE

Na skrajnem severu v bližini Sredozemskega morja prevladuje Sredozemsko podnebje

VLAŽNO SUBTROPNSKO PODNEBJE

Prevladuje na skrajnem jugu Afrike

RASTLINSTVO AFRIKE

Kje je padavin dovolj uspeva bujno rastlinstvo, kjer je pa padavin manj pa se širijo polpuščave in puščave.

TROPSKI DEŽEVNI GOZD

- Nahaja se na območju Kongove kotčline in ob Gvinejskem zalivu
- Zanj je značilno bujno rastlinstvo in veliko drevesnih vrst
- Precej je ovijalk

DŽUNGLA

- je težko prehoden gozd, mki uspeva tik ob rekah in v katerem so rastline ob tleh na gosto pognale liste in stebila

SAVANE

- se širijo med pasom tropskega teževnega gozda in pasom polpuščavkega rastlinstva
- zanj je značilna visoka trava in poamezna drevesa (npr Akacija in Baobab)

POLPUŠČAVA

- se nahaja zlasti na jugu Afrike
- uspeva suši prilagojeno rastlinstvo, dreves skoraj ni
- Najbolj znana polpuščava je KALAHARI

PUŠČAVE

- Zaradi pomanjkanja vode rastlinstva ni, oz je zelo redko. Gre le za redke šope trave ali trnatih grmov

MEDITERANSKO RASTLINSTVO

- Uspeva na skrajnem severu in skrajnem jugu celine.
- Gre za zimzelene gozdove, grmičevja (**Makije**), pašnike in njive

GEOGRAFSKE ENOTE AFRIKE

Afriko razdelimo na:

- Severna Afrika (obsega pokrajino severno od Sahare)
- Tropska Afrika (zajema države v bližini Ekvatorja in jo delimo znotraj še na:
 - o Zahodno Afriko
 - o Nizko ekvatorialno Afriko
 - o Vzhodno Afriko
- Južna Afrika (obsega zoženi južni del celine)

SEVERNA AFRIKA

- Alžirija
- Egipt
- Libija
- Maroko
- Sudan
- Tunizija

ZNAČILNOSTI PREBIVALSTVA AFRIKE

- Gostota poselitve je odvisna od naravni razmer (npr, kjer so razmere ugodne je več prebivalstva kot na sušnem območju)
- Najredkeje so nasečljene puščave. Tam živjo prebivalcim le v **oazah**
- Redko naseljena so območja tropskega deževnega gozda
- Gosto naseljena so predvsem območja savanskega podnebnega pasa oz
 - o območja Severne Afrike ob Sredozemskem morju,
 - o območja Gvinejskega zaliva,
 - o dolin ob spodnjem Nilu in
 - o Vzhodna in Južna Afrika

OAZA je rodoviten »otok« zelenja srfedi puščave, ki nastane zaradi vode

SEVERNA AFRIKA

- Je ena najbolj razvitih območih celine.
- Prevladuje arabsko prebivalstvo
- Prvotni prbivalci severne afrike so bili **berberi**
- Pomembno zemeljsko bogastvo je **nafta** (Libija, Alžirija) in **zemeljski plin**
- Prevladuje sredozemsko podnebje (vroča poletja in mile zime)
- Podnebje je ugodno za kmetijstvo, turizem
- Nil je druga najdaljša reka na svetu in najpomembnejše območje za kmetijstvo v Severni Afriki (egipt)

SUEŠKI PREKOP je eno najpomembnejših morskih poti na svetu. Zgrajen je bil v 19 stoletju, da je zmanjšal trgovsko pot med Evropo in Južno, ter Vzhodno Azijo in Avstralijo

VADI je suha rečna dolina v sahari, čez katero teče voda samo ob hudih poplavih

Atlaške države so, so tiste čez katero poteka gorovje ATLAS - Tunizija, Alžirija, Maroko